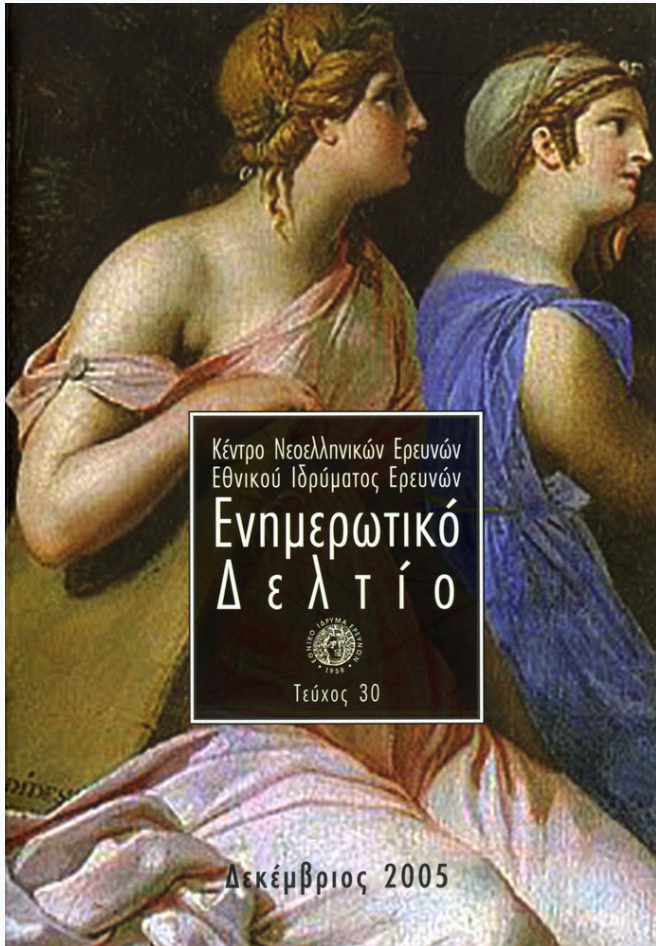

Ενημερωτικό Δελτίο

Τόμ. 30 (2005)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΝΕ

doi: [10.12681/news.33](https://doi.org/10.12681/news.33)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΝΕ. (2008). *Ενημερωτικό Δελτίο*, 30, 64–80.
<https://doi.org/10.12681/news.33>

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Η ποικίλη δράση των στοχαστικών προσαρμογών. Μια αποτίμηση, είκοσι περίπου χρόνια μετά την Άλωση", στο: *1453: Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης και η μετάβαση από τους Μεσαιωνικούς στους Νεώτερους Χρόνους*, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Επιστημονική επιμέλεια: Τόνα Κιουσοπούλου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ηράκλειο 2005, σ. 61-71.

—, "Νέοι Έλληνες. Ο νεολογισμός και τα συνδηλούμενά του στα 1675", *Ο Εραμιστής*, 25 (2005).

—, "Τα Ιστορικά' πριν Τα Ιστορικά. Ο Φίλιππος Ηλιού εκδότης των τόμων 14-18 του Εραμιστή", *Τα Ιστορικά - αφιέρωμα στον Φίλιππο Ηλιού-*, 41 (Δεκέμβριος 2004), σ. 373-378.

Ρωξάνη Δ. Αργυροπούλου, "La Mothe Le Vayer: η αρετή των Αρχαίων", *Φιλοσοφία*, 35 (2005), σ. 216-224.

—, "Πέτρος Βράιλας Αρμένης και Μάρκος Ρενιέρης: φιλοσοφικές συγκλίσεις στη μελέτη της ιστορίας", *Κερκυραϊκά Χρονικά*, περίοδος Β', 2 (2005), *Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα Αρμένη*, σ. 81-88.

Roxane D. Argyropoulos, "Diversité des théories libérales en Grèce au XIXe siècle", *La Revue Historique*, 1 (2004), σ. 69-87.

Σπύρος Ι. Ασδραχάς, "Νησιωτικές οικονομίες και κοινωνίες", *Ελλάδα της θάλασσας*, επιμέλεια: Σπύρος Ασδραχάς, Αναστάσιος Τζαμτζής, Τζελίνα Χαρλαούτη, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Μέλισσα, Αθήνα 2004, σ. 69-84.

—, "Αντιφώνηση", *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών*, 9 (2003), Αθήνα 2004, σ. 289-294.

—, "Προλεγόμενα" στο βιβλίο της Βασιλικής Παπαγιάννη, *Κραυγές της μνήμης. Κατοχή – Αντίσταση – Εμφύλιος*, Αθήνα 2005, σ. 7-12.

—, "Αριστερές εμμονές για την κατανόηση της ιστορίας", *Αρχειοτάξιο*, 7 (2005), σ. 74-76.

—, "Προλεγόμενα" στο βιβλίο του Στάθη Δαμιανάκου, *Ήθος και πολιτισμός των επικίνδυνων τάξεων στην Ελλάδα*, Πλέθρον, Αθήνα 2005, σ. 9-13.

—, "Ευτυχία Κοσμάτου (1964-2005)", *Τα Ιστορικά*, 22/42 (2005), σ. 247-250.

—, "Πανταζής Κοντομίχης (1924-2005)", *Τα Ιστορικά*, 22/42 (2005), σ. 250-252.

—, "Δημαράς, 1945: η φάση του πολέμου", *Αντί*, τχ. 848-849 (29 Ιουλίου 2005), σ. 48-52.

—, "Δέσποινα Θεμελή-Κατηφόρη (1931-1988)", *Δέσποινα Θεμελή-Κατηφόρη (1931-1988)*, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2005, σ. 33-37.

Spyros I. Asdrachas, "L'économie rurale dans les îles Ioniennes pendant la domination Vénitienne. Une esquisse générale", στον τόμο *Venezia e le Isole Ionie*, Επι-

μέλεια: Χρύσα Μαλιτζού και Cherardo Ortali, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, Βενετία 2005, σ. 233-239.

—, "Economy and maritime Transportation in the Levant, fifteenth-nineteenth century: Stability and change", στο: *From Byzantium to Modern Greece. Hellenic art in adversity, 1453-1830. From the Collections of the Benaki Museum, Athens* (exhibition Catalogue). Alexander S. Onassis Public Benefit Foundation (USA), Νέα Υόρκη 2005, σ. 93-103.

Ιόλη Βιγγοπούλου, (εισαγωγή - σχόλια) *Ο ελληνικός κόσμος μέσα από το βλέμμα των περιηγητών (15ος-20ός αιώνας)*. Ανθολόγιο από τη Συλλογή του Δημητρίου Κοντομηνά, Κότινος, Αθήνα 2005, 152 σελ.

—, (εισαγωγή - σχόλια) *Η Ανάδυση και η Ανάδειξη Κέντρων του Ελληνισμού στα ταξίδια των Περιηγητών (15ος-20ός αιώνας)*, Ανθολόγιο από τη Συλλογή του Δημητρίου Κοντομηνά, Κότινος, Αθήνα 2005, 123 σελ.

—, "Patrae, Patrasso, Patras? Μία πόλη από την Ιστορία στις μικρο-ιστορίες. Οι αφηγήσεις των ταξιδιωτών, 16ος-αρχές 20ού αιώνα", στο: *Πάτρα. Από την Αρχαιότητα έως σήμερα*, επιμέλεια Τρ. Σκλαβενίτης, Κων. Στάικος, Κότινος, Αθήνα 2005, σ. 210-247.

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "Το οικιστικό πλέγμα της περιοχής της Λιβαδειάς (τέλη 18ου – αρχές 19ου αιώνα)", *Τα Ιστορικά*, 42 (2005), σ. 75-112.

—, "Επιστολές του Ιωάννη Γεδεών προς το Νικήτα Μαράτο (Κωνσταντινούπολη-Λέρος, 1843-1856)", στο: *Ένας έμπορος στη Λέρο του 19ου αιώνα. Πέντε μελέτες με βάση το αρχείο του Ν. Μαράτου*, Αθήνα 2005, σ. 37-75.

Dimitris Dimitropoulos, "Les sociétés insulaires de la mer Égée au temps de la domination ottomane: routes communes et trajectoires séparées", *The Historical Review*, I (2004), σ. 113-125.

Ευγενία Δρακοπούλου, "Τα ταξίδια των ζωγράφων στο Αιγαίο και η παρουσία της Βενετίας", στο: *Βενετία και Αιγαίο. Συνέργειες λαών και πολιτισμών, Η περίπτωση της Άνδρου*, επιμέλεια: Μαργαρίτα Δρίτσα, Αθήνα 2005, σ. 173-186.

Eugénie Drakopoulou, "Représentations de Constantinople après la chute: prolongements idéologiques", *The Historical Review*, I (2004), σ. 89-112.

Λουκία Δρούλια, "Παρουσίαση του Προγράμματος 'Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου, 1784 ως σήμερα'", Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου *Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές προσεγγίσεις*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 29-36.

—, "Εισαγωγική εισήγηση", στο *ίδιο*, σ. 89-91.

Λεωνίδας Καλλιβρετάκης, "Ένα επίθετο που μοιάζει με Βενεζουέλα", "Οργανικός Νόμος του 1868 - Σύμβαση της Χαλέπας", "Οι συνέπειες της 'επανάστασης' του 1889", "Η Μεταπολιτευτική Επανάσταση (1895-1896)", "Από το Ακρωτήριο στον 'ατυχή' πόλεμο του 1897" και "Η παραχώρηση της αυτονομίας", στο: *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και*

η εποχή του, επιμέλεια Θ. Βερέμης - Η. Νικολακόπουλος, Τα Νέα - Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005, σ. 19, 26-27, 30, 34-35, 38-39, 44-45.

Leonidas Kallivretakis, "Jules Verne's Captain Nemo and French Revolutionary Gustave Flourens: A Hidden Character Model?", *The Historical Review*, 1 (2004), σ. 207-243.

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Η μετάφραση του Θουκυδίδη", στο: *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του*, επιμέλεια: Θ. Βερέμης-Ηλίας Νικολακόπουλος, Τα Νέα - Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005, σ. 274-275.

—, "Η κριτική του εθνοκεντρισμού στην ιστοριογραφία", *Τα Ιστορικά*, αφιέρωμα στον Φίλιππο Ηλιού, 41 (2004), σ. 396-399.

—, "Ο Διονύσης Σκιώτης ως ακαδημαϊκός δάσκαλος και επιστήμονας", *Τα Ιστορικά*, 42 (2005), σ. 244-247.

—, "Η πολλαπλότητα του στοχασμού του Γιώργου Θεοτοκά", *Νέα Εστία*, τχ. 1784 (Δεκέμβριος 2005), σ. 1044-1047.

—, "Διασπορά-Δίκτυα-Διαφωτισμός", πρόλογος, στά ομότιτλα *Τετράδια Εργασίας* 28, σ. 7-10.

Paschalis M. Kitromilides, "Elie Kedourie's contribution to the study of nationalism", *Middle Eastern Studies*, 41/5 (Σεπτέμβριος 2005), σ. 661-663.

—, "The Greek Enlightenment" και λήμματα: Ε. Βούλγαρης, *Η Λογική, Ιώσηπος Μοισιόδαξ, Θεωρία της Γεωγραφίας*, Ρήγας Βελεσινλής, *Φυσικής Απάνθισμα*, Αδαμάντιος Κοραΐς, *Mémoire sur l'état actuel de la civilisation dans la Grèce*, Κ. Κούμας, *Ιστορία των ανθρωπίνων πράξεων*, τομ. 12, *From Byzantium to Modern Greece. Hellenic art in adversity, 1453-1830. From the Collections of the Benaki Museum, Athens* (exhibition Catalogue). Alexander S. Onassis Public Benefit Foundation (USA), Νέα Υόρκη 2005, σ. 205-212.

Γιάννης Κουμπουρλής, "Η ιδέα της ιστορικής συνέχειας του ελληνικού έθνους στους εκπροσώπους του ελληνικού Διαφωτισμού: η διαμάχη για το όνομα του έθνους και οι απόψεις για τους αρχαίους Μακεδόνες και τους Βυζαντινούς", *Δοκίμης*, 13-14 (Άνοιξη 2005), σ. 137-191.

—, "Η μεθοδολογική συμβολή του Σπυριδωνος Ζαμπελίου στην αναθεώρηση της εικόνας του βυζαντινού μεσαίωνα", Πρακτικά Θ' Συμποσίου, *Ποίηση: Οδυσσεάς Ελύτης – Βιολογία: Βιολογία και Βιοηθική – Ιστορία: Ιωάννης και Σπυριδών Ζαμπέλιοι*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 16-18 Ιουλίου 2004, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2005, σ. 163-189.

Ioannis Koubourlis, *La formation de l'histoire nationale grecque. L'apport de Spyridon Zambélios (1815-1881)*, IRN/FNRS, Collection "Histoire des Idées"-5, Αθήνα 2005, 380 σελ.

Ευτυχία Λιάτα, "Η τετρακωμία της Λευκάδας. Σχόλιο σ' ένα σχέδιο του 1684", *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών*, 9 (2003), Αθήνα 2004, σ. 13-34.

Florin Marinescu (έκδ. σε συνεργασία με τους Ioan Caprosu, Petronel Zahariuc),

Documente românești din arhiva mănăstirii Xiropotam de la Muntele Athos. Catalog. vol. I, Iasi 2005, 483 σελ. (εισαγωγή, περιλήψεις, ευρετήρια).

—, "Τα ρουμανικά αρχεία των μονών του Αγίου Όρους", *Προτάτον*, αρ. 100, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2005, σ. 491-494.

—, "Despre relațiile româno-athonite, cu referire speciala la relațiile mănăstirilor Precista și Raducanu din Târgu Ocna cu Mănăstirea Ivir de la Muntele Athos", *Variante*, Ονέσι, Δεκέμβριος 2004, σ. 75-76.

— (σε συνεργασία με τον Petronel Zahariuc), "Cîteva documente privitoare la mănăstiri din Galati, pastrate în arhiva mănăstirii athonite Sfântul Pavel de la Muntele Athos", *Arhiva istorica a României*, 2/ 2004, σ. 35-57.

— (σε συνεργασία με τους Vlad Mischevca και Νικόλαο Μερτζιμέκη), "Stefan cel Mare-protector al mănăstirilor athonite", *Analele Asociației Naționale a tinerilor istorici din Moldova. Anuar Istoric*, 6 (Κισινάου 2005), σ. 69-81.

— (σε συνεργασία με τον Petronel Zahariuc), "Ο manifestare a mostenirii biantine în diplomatica medievala moldovenească și cîteva note despre biserica mănăstirii Golia", *Studii și materiale de istorie medie*, XXIII (2005), σ. 79-100.

Παναγιώτης Μικηλάρης, "Σαράντα ετών Θησαυρίσματα", *Θησαυρίσματα*, 34 (2004), σ. 339-347.

—, "Στοιχεία από την εκκλησιαστική ιστορία της Σίφνου", *Πρακτικά Β' Διεθνούς Σιφναϊκού Συμποσίου (Σίφνος, 27-30 Ιουνίου 2002)*, τ. 2, Αθήνα 2005, σ. 511-518.

—, "Αγία Παρασκευή Λέσβου. Οι αιώνες της Τουρκοκρατίας", στο: *Η Αγία Παρασκευή*, Μυτιλήνη 2005, σ. 71- 81.

Panayiotis Mihailaris, "Interpreti di Fozio a Venezia tra Settecento e Ottocento", *Ateneo Veneto CXCI, terza serie*, 3/11 (2004), σ. 97-101.

Ευαγγελία Μπαλτά, "Τα υπόσκαφα λαξευτά πατητήρια της Καππαδοκίας", *Οίνον ιστορώ IV*, σ. 215-255 και πίν. σ. 59-72 (abstract: The Underground Rock-Cut Wine-presses of Cappadocia).

—, "Η οθωμανική μαρτυρία για την επαναστατημένη Κάρυστος", *Αρχείο Ευβοϊκών Μελετών*, 35 (2003-2004), σ. 189- 200.

—, "Η οθωμανική απογραφή της Σίφνου το 1670", *Πρακτικά Β' Διεθνούς Σιφναϊκού Συμποσίου, (Σίφνος 27-30 Ιουνίου 2002)*, τ. 2, Αθήνα 2005, σ. 309-348.

—, "Καραμανλίδικος Τύπος (Σμύρνη 1845 – Αθήνα 1926)", *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές προσεγγίσεις*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 118-125.

—, "Οι οθωμανικές πηγές στη νεοελληνική ιστοριογραφία", *Τα Ιστορικά* 43, (2005), σ. 299-334.

Evangelia Balta, "Mübadillerin Tarihi ve Yunan Tarihyazımındaki Yeri", στο: *Yeniden Kurulan Yaşamlar. 1923 Türk-Yunan Zorunu Nüfus Mübadelesi* (derleyen: Müfide Pekin), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2005, σ. 111-121.

—, "The Exchange of Population: The Case of Sinasos", στο: *Common Cultural Heritage. Developing Local Awareness Concerning The Architectural Heritage left from the Exchange of Populations in Turkey and Greece*, The Foundation of Lausanne Treaty Emigrants (LMV), Istanbul 2005, σ. 35-38.

—, "Karamanli Press. Smyrna 1845 – Athens 1926", *Izzet Cundağ Kayaoğlu Hatıra kitabı Makalele*, Oktay Belli, Yücel Dağlı, M. Sinan Genim (eds), Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı, Istanbul 2005, σ. 27-33.

Ευθύμιος Νικολαΐδης και Κ. Σκορδούλης (επιμ.), *Ιστορία, φιλοσοφία και διδασκαλία των φυσικών επιστημών*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005, 294 σελ.

Efthymios Nicolaidis (abstract), "European science and technology in the Greek world during 17th-19th c.: diffusion or adaptation?", *XXII International Congress of History of Science – book of abstracts*, Beijing 2005, σ. 104.

—, "Historiography of science in Greece", *Osmanli Bilimi Arastirmalari* (Studies in Ottoman Science), VI/2, 2005, σ. 201-212.

Βασίλης Παναγιωτόπουλος, "Η 'επιστήμη της ιστορίας' ως πολιτική πράξη στο έργο του Φίλιππου Ηλιού", *Τα Ιστορικά*, 42 (2005), σ. 7-14.

—, "Η συμβολή του Γιάγκου Πεσμαζόγλου στην ίδρυση του Ε.Ι.Ε. (Β.Ι.Ε. τότε)", στον τόμο *Γιάγκος Πεσμαζόγλου. Εκδήλωση τιμής και μνήμης*, Παπαζήσης, Αθήνα [2005], σ. 89-123.

—, "Ένα ιστοριογραφικό τόλμημα", *Ο Ελληνικός Εμφύλιος πόλεμος. Οκτώ ομιλίες για το βιβλίο του Φίλιππου Ηλιού*, Θεμέλιο / Α.Σ.Κ.Ι, Αθήνα 2005, σ. 57-65.

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "Εφημερίδες και λογοτεχνία από την ίδρυση του ελληνικού κράτους ως σήμερα", Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου *Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές προσεγγίσεις*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 169-177.

Ouranía Polycandrioti, "Literary Quests in the Aegean (1840-1940). Identity and Cosmopolitanism", *History and Anthropology*, 16/1 (Μάρτιος 2005), σ. 113-127.

Γιάννης Σαΐτας, "Η μνημειακή και αρχιτεκτονική κληρονομιά της Μάνης. Ζητήματα προστασίας και ανάδειξης", Πρακτικά ΣΤ' Πανελληνίου Συνεδρίου: *Λακωνία, Γλώσσα, Ιστορία, Πολιτισμός* (Limeni Village, Αρεόπολη, 14-16 Μαΐου 2004), Αθήνα 2004, σ. 186-194.

—, "Χώρες και χωρία, σπίτια, πύργοι και οχυρά συγκροτήματα", *Κατάλογος της Έκθεσης για τη Μάνη του Μουσείου στον Πύργο Μούρτζινων στην Καρδαμύλη*, ΥΠΠΟ, Αθήνα 2004, σ. 54-65.

—, και Κορνηλία Ζαρκιά, "Αλυκές", στο *ίδιο*, σ. 103-105.

—, και Κορνηλία Ζαρκιά, "Τυλιγές", στο *ίδιο*, σ. 118-119.

—, "Το ιδιαίτερα πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα της περίπτωσης 'Μάνη' ". *Απολογισμός ερευνητικών δραστηριοτήτων και εφαρμοσμένων έργων (1975-2004) για την ανάδειξη της*

ιστορικής και αρχιπεκτονικής κληρονομιάς της χερσονήσου, Επίλογος 2004, Ετήσια Πολιτιστική Έκδοση, σ. 610-619.

—, "Εθνικός αυτοπροσδιορισμός σε ένα οικονομικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Η μαρτυρία ενός έλληνα εμποροϋπαλλήλου από το ρωσικό εμπόριο σιτηρών", στο: *Διασπορά-Δίκτυα-Διαφωτισμός*, Τετράδια Εργασίας 28, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 125-144.

Envidiki Sifneos, "On entrepreneurs and entrepreneurship of the olive-oil economy in the Aegean: the case of Lesvos island", *The Historical Review*, 1 (2004), σ. 245-272.

—, "Cosmopolitanism as a Feature of the Greek Commercial Diaspora", *History and Anthropology*, 16/1 (Μάρτιος 2005), σ. 97-112.

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, "Ο ιστορικός της Λευκάδας Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς (1882-1967)", *Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς (1882-1967)*, Τιμητική εκδήλωση, Αθήνα 15 Μαΐου 2004, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2005, σ. 47-56.

—, "Τα έντυπα επιστολάρια της Βενετίας (1757-1832)", *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά*, 8 (2005).

—, "Η άνοδος των αστών της Λευκάδας στα χρόνια της Ένωσης", Επιστημονικό Συνέδριο, *Η Ένωση της Επανάστασης με την Ελλάδα 1864-2004*, τ. Α', Ιστορία, Βουλή των Ελλήνων - Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2005, σ. 455-464.

— (σε συνεργασία με τον Κ. Σπ. Στάικο), "Εισαγωγικό σημείωμα", *Πάτρα. Από την αρχαιότητα έως Σήμερα*. Συλλογικός τόμος, εκδοτική επιτροπή: Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Κωνσταντίνος Σπ. Στάικος, Κότινος, Αθήνα 2005, ι' + 527 σελ., σ. γ'-ζ'.

Αλεξάνδρα Σφοϊνή, "Η γλώσσα των εφημερίδων", Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου *Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές προσεγγίσεις*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 100-103.

Άννα Ταμπάκη, "Το θέατρο του Διαφωτισμού στα Επτάνησα", Στ' *Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο (Ζάκυνθος, 23-27 Σεπτεμβρίου 1997)*, Πρακτικά, τ. Δ', Αθήνα 2004, σ. 93-110.

—, "Νεωτερικότητα' και ανάδυση των λογοτεχνικών και δραματουργικών κανόνων. Η Ποιητική (Γραμματική) του Κωνσταντίνου Οικονόμου", *Παράβασις/Parabasis*, 6 (2005), σ. 353-365.

—, "'Εφημερίς' ή 'περιοδικό'; Προς μια τυπολογία του περιοδικού Τύπου εν τη γενέσει", Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου *Ο Ελληνικός Τύπος, 1784 έως σήμερα. Ιστορικές και Θεωρητικές προσεγγίσεις*, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 92-99.

Anna Tabaki, "Transferts/emprunts culturels dans l'acte de traduire: Les Lumières sud-orientales face à l'enjeu de l'occidentalisation", *Études Balkaniques*, 3 (2004), σ. 126-133.

—, "Stéréotypes de l'autre dans la littérature grecque moderne jusqu'à la fin du XVIIIe siècle: quelques exemples d'analyse", *Neohelicon*, XXXII (2005)/1, σ. 111-119.

Γιώργος Τόλιας, "Για μια Ορατή Αρχαιότητα: Χρήσεις και Λειτουργίες του Χάρτη

της Ελλάδας του Ν. Σοφιανού (1540-1579)", *Αφιέρωμα στον Φίλιππο Ηλιού, Ο Εραμιστής*, 25 (2005), σ. 5-40.

—, "Η Αξιοπιστία των Παλαιών Αριθμών", (βιβλιοκρισία: Δ. Δημητρόπουλος, *Μαρτυρίες για τον Πληθυσμό του Αιγαίου, 15ος-αρχές 19ου αιώνα*, Αθήνα, ΚΝΕ/ΕΙΕ [Τετράδια Εργασίας 27] 2004), *Τα Ιστορικά*, 42 (2005), σ. 272-274.

—, "Ιστορία της Χαρτογραφίας της Κρήτης", (βιβλιοκρισία: Χ. Ζαχαράκης, *Κρήτης Νήσου Θέσις: τέσσερις αιώνες έντυπης χαρτογραφίας της Κρήτης, 1477-1800*, Ηράκλειο, Μικρός Ναυτίλος, 2004), *Τα Ιστορικά*, 42 (2005), σ. 275-276.

George Tolia, "Challenged Territories: Competing Cartographic Approaches to Greece, Fifteenth-Nineteenth Century", *From Byzantium to Modern Greece: Hellenic Art in Adversity, 1453-1830. From the Collections of the Benaki Museum, Athens* (exhibition Catalogue). Alexander S. Onassis Public Benefit Foundation, Νέα Υόρκη 2005, σ. 29-41.

Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου (μψ.), Jonathan Israel, *Η Ευρώπη και ο Ριζοσπαστικός Διαφωτισμός. Μια τυπολογία των διανοητικών και πολιτισμικών πηγών της νεωτερικότητας*, Ετήσια Διάλεξη Κ. Θ. Δημαρά 2004, μετάφραση από τα αγγλικά, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, 158 σελ.

Maria Christina Chatziioannou, "Greek Merchant Networks in the Age of Empires (1770-1870)", *Diaspora Entrepreneurial Networks. Four Centuries of History*, επιμ.: Ina Baghdiantz McCabe, Gelina Harlaftis, Ioanna Pepelasis Minoglou, Berg 2005, σ. 371-382.

—, "Νέες προσεγγίσεις στη μελέτη των εμπορικών δικτύων της διασποράς. Η ελληνική κοινότητα στο Μάντσεστερ", στο: *Διασπορά-Δίκτυα-Διαφωτισμός*, Τετράδια Εργασίας 28, ΚΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2005, σ. 13-16, 145-167.

Ανακοινώσεις ερευνητών του ΚΝΕ

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Être chrétien et adepte des Lumières: le XVIIIe siècle au sein de l'empire ottoman", ανακοίνωση στο Colloque International με θέμα *Lumières et Religion / Enlightenment and Religion* που διοργάνωσε η Deutsche Gesellschaft für die Erforschung des 18. Jahrhunderts, στο Centre interdisciplinaire de Recherche sur les Lumières en Europe (Halle, 22 Σεπτεμβρίου 2005).

—, "Οι σταχώσεις ως αποθέτες ιστορικού υλικού", ανακοίνωση στο Διεθνές Συμπόσιο με θέμα *Το βιβλίο στο Βυζάντιο: Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή βιβλιοδεσία*, που οργάνωσε το Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Αθήνα, 13-16 Οκτωβρίου 2005).

—, "Θεόδωρος Σκουταριώτης: οι νομοκανονικές ενασχολήσεις ενός βυζαντινού λογίου", ανακοίνωση στην Η' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, που οργάνωσε ο Το-

μέας Ιδιωτικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 3-5 Νοεμβρίου 2005).

—, "Du Sultan au Basileus ? Dilemmes politiques du Conquérant", ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα *Le Patriarcat œcuménique de Constantinople aux XIVe-XVIe siècles: rupture et continuité*, που διοργάνωσαν η Accademia di Romania in Roma, το Pontificio Istituto Orientale, το Istituto Storico Austriaco a Roma, το Centre d'études byzantines, νέο-helléniques et sud-est européennes EHESS του Παρισιού, το Centre Culturel Saint-Louis de France à Rome, το Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia και το Istituto Italiano per gli Studi Filosofici di Napoli (Ρώμη, 5-7 Δεκεμβρίου 2005).

—, "Η έρευνα της Ιστορίας του Δικαίου στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών", ανακοίνωση στη Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα *Η διδασκαλία και η έρευνα της Ιστορίας του Δικαίου στην Ελλάδα*, που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Ιστορικών του Δικαίου (Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2005).

Σπύρος Ι. Ασδραχάς, "Κοινωνικοί αγώνες και Διαφωτισμός: μερικές αυτόδηλες παρατηρήσεις", ανακοίνωση στην Επιστημονική Συνάντηση στη μνήμη του Φίλιππου Ηλιού: *Κοινωνικοί αγώνες και Διαφωτισμός*, του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 14-15 Οκτωβρίου 2005).

—, "Το έθνος, Στοιχειώδεις υπενθυμίσεις", ανακοίνωση στο Συνέδριο *Η Φιλοσοφία σήμερα*, του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 18-20 Νοεμβρίου 2005).

Ιόλη Βιγγοπούλου, "Μικροί πολιτικοί στη 'μεγάλη' Πόλη", ομιλία στον Κύκλο Διαλέξεων Επιστήμης Κοινωνία με θέμα *Ήρωες και ανώνυμοι, αφανείς και επώνυμοι στις παρυφές της Ιστορίας και της Τέχνης* (ΕΙΕ, Μάρτιος 2005).

—, "Η Σύρος στους περιηγητές: Οι περιηγητές για τη Σύρο; Εξαιρέσεις και μικροϊστορίες", ανακοίνωση στην ημερίδα με θέμα *Συριανό Ιστορικό Εργαστήρι: Όψεις της Ιστορίας της Ερμούπολης*, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2005" (Ερμούπολη, 6-7 Ιουλίου 2005).

—, "Botanistes, naturalistes, scientifiques, docteurs ou voyageurs en Orient du XVIe-XIXe siècle?", Symposium *Diffusions of Science and Technology: Ottoman Empire and national states*, International Congress of History of Science (Πεκίνο, 24-30 Ιουλίου 2005).

Γιώργος Βλαχάκης, "Η υποδοχή των ιδεών του Einstein στην Ελλάδα", Κύκλος ομιλιών "Επιστήμη Κοινωνία" για τον εορτασμό των 100 χρόνων του Annus Mirabilis του Albert Einstein (ΕΙΕ, 19 Απριλίου 2005).

—, "Η ζωή και το έργο του Albert Einstein", Κύκλος ομιλιών "Η νέα γενιά συναντά τους ερευνητές" (ΕΙΕ, 26 Σεπτεμβρίου 2005).

—, "Alchemy survived? An alchemical manuscript, Anastasios Christomanos and the

status of chemistry in the 19th century Greece", *5th International Congress for the History of Chemistry* (Λισαβώνα, Σεπτέμβριος 2005).

—, "The crossing of the river of knowledge. From natural philosophy to physics-from nation to state. The Greek case", in EPS Conference *Notions of Physics to natural Philosophy* (Αθήνα, Σεπτέμβριος 2005).

—, "The echo of the 1755 Lisbon earthquake in Southeastern Europe (and not only)", *International Conference on the Lisbon 1755 Earthquake*, (Λισαβώνα, Νοέμβριος 2005).

—, "Ανικνεύοντας τη συμβολή των αρχαίων Ελλήνων στην κατανόηση της φυσικής πραγματικότητας. Η διατύπωση της ατομικής θεωρίας και η αντίληψη για τον χώρο", ανακοίνωση στο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών *Οι απόψεις των φιλοσόφων της αρχαιότητας για τις φυσικές επιστήμες και οι επιδράσεις τους στη σύγχρονη σκέψη* (Ξάνθη, 11-13 Νοεμβρίου 2005).

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "Ένα συριανό κτηματολόγιο των αρχών του 19ου αιώνα", ανακοίνωση στην ημερίδα με θέμα *Συριανό Ιστορικό Εργαστήρι: Όψεις της ιστορίας της Ερμούπολης*, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2005" (Ερμούπολη, 6-7 Ιουλίου 2005).

—, "Η οικία και ο εξοπλισμός της στις Κυκλάδες, 17ος-19ος αιώνας", ανακοίνωση στον κύκλο διαλέξεων *Καθημερινός βίος και υλικός πολιτισμός* που οργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Βόλος, 23 Νοεμβρίου 2005).

—, "Η πειρατεία στο Αιγαίο: όψεις και αντιφάσεις των στερεοτύπων", ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο *Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα*, που διοργανώθηκε από την Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2005).

Γιάννης Καράς, "Ο βαλκανικός χώρος, μία ενιαία πνευματική ενότητα", ανακοίνωση στο τμήμα Ιστορίας των Επιστημών του Β' Βαλκανικού Συνεδρίου Ιστορίας της Ιατρικής (Βάρνα, 20-22 Οκτωβρίου 2005).

—, "Η αριστοτελική παράδοση και ο επιστημονικός στοχασμός κατά την περίοδο της Νεοελληνικής Αναγέννησης", ανακοίνωση στο Συνέδριο *Οι απόψεις των φιλοσόφων της αρχαιότητας για τις φυσικές επιστήμες και οι επιδράσεις τους στη σύγχρονη σκέψη*, που οργάνωσαν η Ένωση Ελλήνων Φυσικών και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Επιστημών του ΚΝΕ/ΕΙΕ (Ξάνθη, 11-13 Νοεμβρίου 2005).

—, "Η ιστορική γνώση - όργανο αυτογνωσίας", διάλεξη στο πνευματικό κέντρο Βέροιας με πρόσκληση της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών και της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών (παραρτήματα Βέροιας).

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Η πατριαρχική σχολή και η ελληνική παιδεία στην Κωνσταντινούπολη", διάλεξη για την πεντακοσιοστή πεντηκοστή επέτειο της ίδρυσης

της Μεγάλης του Γένους Σχολής, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών (Αθήνα, 19 Ιανουαρίου 2005).

—, "A Cyprus Question before the Cyprus Question", Upper House Seminar, Βρετανική Σχολή Αθηνών (7 Μαρτίου 2005).

—, "Studying nationalism in the Balkans. Concepts and objectives", σεμινάριο στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Yildiz University (Κωνσταντινούπολη, 7 Απριλίου 2005).

—, "Réponses de la pensée politique aux rivalités des puissances européennes en Méditerranée orientale", *État Nation et Élités autour de la Méditerranée au moment de la Révolution Française, un renouvellement des problématiques?* Journée de travail, Institut d'Histoire de la Révolution Française, Université de Paris-Sorbonne (21 Μαΐου 2005).

—, "Φιλελευθερισμός και Ορθοδοξία στη σκέψη του Γιώργου Θεοτοκά", Συνέδριο *Γιώργος Θεοτοκάς. Ένα ελεύθερο πνεύμα μεταξύ λογοτεχνίας και πολιτικής*, Στοά του Βιβλίου (Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 2005).

—, "The encounter of history with the social sciences", Επετειακή Εκδήλωση για τα 20 χρόνια του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου: *Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορικές σπουδές κατά την τελευταία εικοσαετία*, Ιόνιος Ακαδημία (Κέρκυρα, 22 Οκτωβρίου 2005).

—, "Το 'Κυπριακό Ζήτημα' πριν από το Κυπριακό. Διπλωματικά παιχνίδια στον 17ο αιώνα", Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2005).

—, "Οι μύθοι καί η κοινωνική τους αναγκαιότητα", Συμπόσιο *Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Σχολής Μωραΐτη), (Αθήνα, ΕΙΕ, 24 Νοεμβρίου 2005).

Γιάννης Κουμπουρλής, "Έθνος και ορθοδοξία στην ελληνική εθνική ιστοριογραφία: η *εθνοποίηση* του ρόλου της θείας πρόνοιας στην ιστορία του 'περιούσιου λαού' του Κυρίου", ανακοίνωση στην ημερίδα *Ορθοδοξία, Έθνος και Ιδεολογία* που οργανώθηκε από τη Σχολή Μωραΐτη (Αθήνα, ΕΙΕ, 7 Σεπτεμβρίου 2005).

—, "Les péripéties de l'intégration des anciens Macédoniens dans une 'histoire de la nation hellénique': un aspect de l'histoire du nationalisme grec à partir des Lumières grecques et jusqu'à la formation de l'école historique nationale", ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο *Transferts culturels et historiographie de l'antiquité: L'historiographie gréco-romaine dans l'Europe des XVIIIe et XIXe siècles* (Μαδρίτη, 20-22 Οκτωβρίου 2005).

—, "Η ιστορία της ιστοριογραφίας μέσα από την οπτική μιας κοινωνιολογίας της (ιστορικής) γνώσης", ανακοίνωση στο πανελλήνιο συνέδριο: *Η κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα. Προς μια κοινωνιολογία της σύγχρονης Ελλάδας*, που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών στη μνήμη της Ιωάννας Λαμπίρη-Δημάκη (Αθήνα, 9-11 Νοεμβρίου 2005).

Ευτυχία Λιάτα, "Τεκμηριώνοντας την ιστορία της Ελληνικής Κοινότητας Βενετίας", ανακοίνωση στην εκδήλωση *Μνήμη Μανούσου Ι. Μανούσασκα* (Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 2005).

—, "Η νομισματική πανσπερμία και η διαχείρισή της από τους ελληνικούς πληθυσμούς τον 17ο και 18ο αιώνα" (Νομισματικό Μουσείο, 21 Απριλίου 2005).

Φλορίν Μαρινέσκου, "Fausses généalogies phanariotes. Mourouzi et Ipsilanti", ανακοίνωση στο 2ème Colloque International de Généalogie *La généalogie parmi les sciences - Les généalogies falsifiées* (San Marino, 31 Μαρτίου-4 Απριλίου 2005).

—, "L'évolution de la généalogie en Grèce et sa situation présente", β' ανακοίνωση στο 2ème Colloque International de Généalogie *La généalogie parmi les sciences - Les généalogies falsifiées* (San Marino, 31 Μαρτίου-4 Απριλίου 2005).

— (σε συνεργασία με τη Maria Raftaila), "Έργα - τυπωμένα και μη - του Δούκα Σοτήριωβιτσι. Η κυκλοφορία και η σημασία τους", ανακοίνωση στο Β' Διεθνές Συνέδριο Βαλκανικών Ιστορικών Σπουδών *Η Καβάλα και τα Βαλκάνια. Η Καβάλα και το Αιγαίο* (Καβάλα, 15-18 Σεπτεμβρίου).

—, "Un docteur de Jassy entre Venezuela et États-Unis", ανακοίνωση στο *IVe Colloque International de Généalogie* (Παρίσι, 10-14 Οκτωβρίου 2005).

—, "Η μετάβαση των Ελλήνων στη Μολδοβλαχία και οι γενεαλογικές τους διασυνδέσεις", ανακοίνωση στο Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο *Εραλδικής και Γενεαλογικής Επιστήμης* (Αθήνα, 4-6 Νοεμβρίου 2005).

— (σε συνεργασία με τον ιερομόναχο Ιερώνυμο Ξενοφωντινό), "Σχέσεις της μονής Ξενοφώντος με τη Βλαχία και τη Μολδαβία. Πρόδρομη παρουσίαση", ανακοίνωση στο Β' Διεθνές Συνέδριο *Άγιον Όρος. Πνευματικότητα και Ορθοδοξία. Τέχνη* (Θεσσαλονίκη, 11-13 Νοεμβρίου 2005).

Παναγιώτης Μικηλάρης, "Le saline di S. Maura (Lefcada) come fattore economico dello Stato Veneziano nella prima metà del XVIII secolo", *Ricchezza del mare. Ricchezza dal mare. Secc. XIII-XVIII, XXXVII Settimana di Studi* (Prato, 11-15 Απριλίου 2005).

—, "Οι Έλληνες στη Βενετία", διάλεξη-σεμιναριακό μάθημα στα πλαίσια εκδηλώσεων που οργάνωσε ο σύλλογος "Φίλοι του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας" (ΕΙΕ, 19 Μαΐου 2005).

Ευαγγελία Μπαλά, "Turkish Archival Material in Greek Historiography", ανακοίνωση στο *International Symposium on Turkish Archives*, που διοργάνωσε το General Directorate of State Archives (Istanbul, 17-19 Νοεμβρίου 2005).

Ευθύμιος Νικολαΐδης, "Ιεραρχία στα επιστημονικά ιδρύματα της Ρωσίας μετά την επανάσταση", Συμπόσιο *Επιστήμες και κοινωνική δικαιοσύνη*, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2005" (Ερμούπολη, 28-30 Ιουνίου 2005).

—, "European science and technology in the Greek world during 17th-19th c.: diffusion or adaptation? ", *Symposium Diffusion of science and technology in the Ottoman Empire and the national states*, 22nd International Congress of History of Science (Πεκίνο, 24-30 Ιουλίου 2005).

—, "Notions de physique dans la philosophie naturelle chrétienne au IVe siècle", Συμπόσιο *Notions of physics in natural philosophy* (Αθήνα, 23-25 Σεπτεμβρίου 2005).

Μάχη Παΐζη-Αποστολοπούλου, "'Το κατ' έτος στελλόμενον βούτυρον'. Δοσίμα-τα στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως κατά την τουρκοκρατία", ανακοίνωση στο 10ο Τριήμερο Εργασίας που οργάνωσε το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς και το Ίδρυμα Αριστείδης Δασκαλόπουλος (Ξάνθη, 7-9 Οκτωβρίου 2005).

—, "Σταχωτής και μελετητής: όταν ο δεσμός γίνεται ασφυκτικός", ανακοίνωση στο Διεθνές Συμπόσιο *Το βιβλίο στο Βυζάντιο. Βυζαντινή και μεταβυζαντινή βιβλιοδεσία* που οργάνωσε το Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, το Βυζαντινικό και Χριστιανικό Μουσείο και η Ελληνική Εταιρεία Βιβλιοδεσίας στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα, 13-16 Οκτωβρίου 2005).

—, "Αθησαύριστες μικρές ιστορίες οικογενειακού δικαίου", ανακοίνωση στην Η' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου που οργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας του Δικαίου του Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 4-6 Νοεμβρίου 2005).

—, "Les archives du Patriarcat de Constantinople. Mythe et réalité", ανακοίνωση στο διεθνές Συνέδριο με θέμα *Autour du Patriarcat de Constantinople aux XIV–XVI siècles. Rupture et continuité* που οργάνωσαν το Centre d'études byzantines, néo-helléniques et sud-est européennes της École des Hautes Études en Sciences Sociales του Παρισιού και τα πιο κάτω Ινστιτούτα της Ρώμης: το Pontificio Istituto Oriental, η Accademia di Romania, το Istituto Storico Austriaco, το Centre Culturel Saint-Louis de France à Rome, το Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia και το Istituto Italiano per gli Studi Filosofici di Napoli (Ρώμη, 5-7 Δεκεμβρίου 2005).

Βασίλης Παναγιωτόπουλος, "Μεταξύ Αθήνας και Κωνσταντινουπόλης: Η Ερμούπολη μια εναλλακτική οικονομική πρωτεύουσα της Μεγάλης Ιδέας" ανακοίνωση στην ημερίδα *Συριανό Ιστορικό Εργαστήρι: Όψεις της ιστορίας της Ερμούπολης*, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2005" (Ερμούπολη, 6-7 Ιουλίου 2005).

—, "Ένας αγωνιστής της άμεσης ιστορίας", ομιλία σε εκδήλωση για τον Σπύρο Λιναρδάτο, που οργάνωσε η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών (Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2005).

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "Η αυτοβιογραφία της Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου", εισήγηση στην επιστημονική ημερίδα *Αφιέρωμα στην Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου*, που διοργανώθηκε από την πολιτιστική εταιρεία "Πλατύφορος" (Ζάκυνθος, 20 Μαρτίου 2005).

—, "Όψεις της Ερμούπολης στην πεζογραφία. Ελληνικότητα ή κοσμοπολιτισμός", ανακοίνωση στην ημερίδα *Συριανό Ιστορικό Εργαστήρι: Όψεις της ιστορίας της Ερμούπολης* που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2005" (Ερμούπολη, 6-7 Ιουλίου 2005).

—, "Η διδασκαλία μέσα από τη λογοτεχνία: Η περίπτωση του Αριστοτέλη Π. Κουρτίδη", ανακοίνωση στην ημερίδα *Η διδασκαλία της λογοτεχνίας: ιστορική και σύγχρονη προσεγγίση*, που διοργάνωσε το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Διδασκαλείο "Ευάγγελος Παπανούτσος" του Πανεπιστημίου Πατρών (Πάτρα, 7 Δεκεμβρίου 2005).

Γιάννης Σαΐτας, "Κοιμητήρια στη Μάνη. Μέσοι και Νεώτεροι Χρόνοι. Συμβολή πρώτη", ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο *Η Σπάρτη και η Λακωνία από τα Προϊστορικά μέχρι τα Νεώτερα Χρόνια*, που διοργάνωσαν η Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών, η Ε' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Σπάρτης και η 5η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Σπάρτης (Σπάρτη, 17-20 Μαρτίου 2005).

—, "Η μνημειακή και αρχιτεκτονική κληρονομιά της Μάνης. Ζητήματα προστασίας και ανάδειξης", ανακοίνωση στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο *Λακωνία, Γλώσσα, Ιστορία Πολιτισμός* που διοργάνωσαν το Πανεπιστήμιο Αθηνών, η Νομαρχία Λακωνίας και το Κέντρο Έρευνας, Επιστήμης και Εκπαίδευσης (Λιμένας Αρεόπολης, 14-16 Μαΐου 2004).

— και Κορνηλία Ζαρκιά, "Ερευνητικά και Εφαρμοσμένα Έργα για τη Μάνη, 1975-2004". Κοινό Πιλοτικό Πρόγραμμα Μουσείου Μπενάκη και ΚΝΕ/ΕΙΕ στο Λιμένας Αρεόπολης, 1996 κ.ε. (ΕΙΕ, 23 Ιουνίου 2004).

Ευρυδίκη Σιφναίου, διάλεξη στο Μεταπτυχιακό σεμινάριο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με θέμα "Το λάδι στο μεσογειακό χώρο", στο πλαίσιο του κύκλου ομιλιών "Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην ιστορία την αρχαιολογία και την κοινωνική ανθρωπολογία" που εξετάζει ζητήματα του καθημερινού βίου και του υλικού πολιτισμού (Βόλος, 3 Νοεμβρίου 2005).

—, "Βιομηχανικά Μουσεία", ανακοίνωση στις *Μέρες Βιομηχανικής Κληρονομιάς*, που οργάνωσε το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς (Αθήνα, 11 Μαΐου 2005).

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, "Τα ινστιτούτα ανθρωπιστικών επιστημών στο πλαίσιο των εθνικών ερευνητικών φορέων και οι μεταπτυχιακές σπουδές", *1ο Συμπόσιο για την Έρευνα και την Τεχνολογία στην Ελλάδα*, Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (Αθήνα, 27-28 Ιανουαρίου 2005).

—, "Το πρόγραμμα Νεοελληνική Ιστοριογραφία, 15ος-20ός αι.", Σεμινάριο ΚΝΕ/ΕΙΕ (11 Φεβρουαρίου 2005).

—, "Η πολιτισμική ιστορία της Λευκάδας μετά την Ένωση (1864)", ανακοίνωση στη *Διεπιστημονική ημερίδα: Γνωριμία με τη Λευκάδα*, που οργάνωσε ο Σύλλογος Λευκαδίων Φοιτητών και Σπουδαστών Αττικής - Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, (Αθήνα, 16 Απριλίου 2005).

—, "Η Ιστορία και η Τοπική Ιστορία στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης", ανακοίνωση στο 1^ο Συμπόσιο: 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, περίοδος 50ή, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών (Λευκάδα, 11-13 Αυγούστου 2005).

—, "Η Λευκάδα στο βιβλίο - Το βιβλίο στη Λευκάδα", *Έκθεση Λευκαδίτικου Βιβλίου*, Σύλλογος Λευκαδίων Φοιτητών και Σπουδαστών Αττικής (Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 14 Οκτωβρίου 2005).

—, "Από την Έρευνα στη Διδασκαλία", *Ημερίδα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών*, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας Παντείου Πανεπιστημίου (Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2005).

Αλεξάνδρα Σφοϊνή, "Ιστορική σημασιολογία – Ενωσιολογική ιστορία: θεωρία και πράξη", ομιλία στην Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (Αθήνα, 11 Μαΐου 2005).

—, "Κοινωνικές διαμάχες και Επανάσταση: κοινωνική αξιολογία", ανακοίνωση στη Γ' Επιστημονική Συνάντηση, *Κοινότητες και Επανάσταση στη Σάμο 1800-1830*, που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Κ. & Μ. Ζημάλη (Μυτιληνιοί Σάμου, 7 Αυγούστου 2005).

Άννα Ταμπάκη, "La réception et ses métamorphoses; l'exemple grec moderne", ανακοίνωση στο Α' Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών *Θέατρο και Θεατρικές σπουδές στο κατώφλι του 21ου αιώνα / First International Conference Theatre and Theatre Studies in the (21st) Century* (Πανεπιστήμιο Αθηνών, 28 Σεπτεμβρίου - 1 Οκτωβρίου 2005).

—, "...έγραφα κατά τους κανόνες της τραγωδικής τέχνης": η Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου ως δραματουργός", Επιστημονική Ημερίδα *Αφιέρωμα στην Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου*, Πλατύφορος (Μουσείο Ζακύνθου, 20 Μαρτίου 2005).

—, "Νεοελληνικός Διαφωτισμός & Νεωτερικότητα. Νεολογισμοί, έννοιες ηθικής και κοινωνικής συμπεριφοράς", σεμινάριο στο Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών, Περίοδος ΙΗ': 2004-2005 (ΚΒΕ/ΕΙΕ, 3, 10, 17, 24 & 31 Μαρτίου 2005).

—, "Ο Δον Κιχώτης στη νεοελληνική πνευματική ζωή: μια πρώτη πρόσληψη", Παρουσίαση της πρώτης μετάφρασης του Δον Κιχώτη στα ελληνικά, συνεργασία του ΚΝΕ/ΕΙΕ με το Ινστιτούτο Θερβάντες (ΕΙΕ, 12 Οκτωβρίου 2005).

Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου, "Αυτοκρατορίες, μεταναστεύσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες", ανακοίνωση στην ελληνο-ουγγρική συνάντηση με θέμα *Η γέφυρα των Αλυσιδών*. Διοργανωτές: Ακαδημία Επιστημών Ουγγαρίας, Ίδρυμα Αιψβούργων, Ινστιτούτο Ερευνών Ελλήνων Ουγγαρίας, ΚΝΕ/ΕΙΕ (Βουδαπέστη, 25 Μαρτίου 2005).

—, "Ο Πάρωνας κατά τα νεώτερα χρόνια", διάλεξη στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα της Αναπτυξιακής Εταιρείας Πάρων ΑΕ και ΠΙΟΠ με θέμα: *Πολιτιστική Διαδρομή στον Πάρωνα* (Λεωνίδιο, Γεράκι, Σπάρτη 1-3 Απριλίου 2005).

—, "Βιογραφώντας τον επιχειρηματία: πρόσωπα και παραδείγματα", στο Θ' σεμινάριο εργασίας του τμήματος Μεθοδολογίας-Ιστορίας και Θεωρίας των Επιστημών, Πανεπιστήμιο Αθηνών και Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας με θέμα *Βιογραφίες* (Αθήνα, 4-5 Νοεμβρίου 2005).

—, "Ιστορίες για το μεταξύ στη Μεσόγειο", διάλεξη στο πλαίσιο εορτασμού της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων 2005, με θέμα *Μουσεία Γέφυρες Πολιτισμών*, Λύκειο Ελληνίδων (Αθήνα, 23 Μαΐου 2005).

Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, "Ο Κ. Θ. Δημαράς και ο Μανουήλ Γεδεών", εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο *Βιβλιοθήκη*, Παρασκευή 7 Ιανουαρίου 2005, σ. 22-23.

—, "Χαλίφης αυτοκράτορας, Ρωμιάς πατριάρχης", εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 29 Μαΐου 2005.

—, "Ο Κ. Θ. Δημαράς, ο Όμιλος Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού (ΟΜΕΔ) και το Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών (ΚΝΕ)", περ. *Αντί*, τχ. 850 (9 Σεπτεμβρίου 2005), σ. 38-39.

Σπύρος Ι. Ασδραχάς, "Η Αριστερά και ο Κ. Θ. Δημαράς", εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο *Βιβλιοθήκη*, αρ. 340, 7 Ιανουαρίου 2005, σ. 12-15.

—, "Από τις προϋποθέσεις στη συγκρότηση του εθνικού Κράτους", εφημ. *Το Βήμα*, 23 Ιανουαρίου 2005, σ. 36-37.

—, "Προεισαγωγικά" στο σύμμεικτο τεύχος *Ο ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος. Οκτώ ομιλίες για το βιβλίο του Φίλιππου Ηλιού*, Θεμέλιο, Αθήνα 2005, σ. 9-14.

—, "Από τις αναπαραστάσεις του Μιχαήλ Μητσάκη", εφημ. *Η Αυγή*, ένθετο *Αναγνώσεις*, αρ. 127, 29 Μαΐου 2005, σ. 32-33.

—, "Ένα 'Όχι' αριστερόστροφο", εφημ. *Η Αυγή*, *Ενθέματα*, αρ. 370, 5 Ιουνίου 2005, σ. 25-26.

—, "Πολύτιμες ιστορικές μαρτυρίες", εφημ. *Ελευθεροτυπία*, 29 Ιουνίου 2005, σ. 34.

—, "Ο χαρακτήρας των ΑΣΚΙ", εφημ. *Η Αυγή*, ένθετο *Αναγνώσεις*, αρ. 135, 24 Ιουλίου 2005, σ. 24.

—, "Ένα ίδρυμα ιστορικών σπουδών στον κατάλληλο τόπο" [=Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας], *Η Αυγή*, *Ενθέματα*, 25 Σεπτεμβρίου 2005, σ. 30.

—, "Κοινωνικοί αγώνες και Διαφωτισμός: μερικές αυτοσχέδιες παρατηρήσεις", εφημ. *Η Αυγή*, *Ενθέματα*, αρ. 385, 23 Οκτωβρίου 2005, σ. 28-29.

—, "Το έθνος. Στοιχειώδεις υπενθυμίσεις", εφημ. *Η Αυγή*, *Ενθέματα*, αρ. 393, 18 Δεκεμβρίου 2005, σ. 28-29.

Δημήτρης Δημητρόπουλος, "1940 - 1944: ανικνεύοντας τη διαδοχή των γεγονότων". Παρουσίαση των βιβλίων: Πρ. Παπαστράτης, Μαρία Σηπλιωτοπούλου (επιμ.), *Χρονολόγιο γεγονότων 1940-1944 από τα έγγραφα του Βρετανικού Υπουργείου Εξωτερικών Foreign Office 371*, τ. Α'-Β', Αθήνα 2002-2004, και Σ. Ριζάς (επιμ.), *Χρονολόγιο γεγονότων 1940-1944*, Αθήνα 2004, *Αρχειοτάξιο*, 7 (2005), σ. 185-191.

Ευγενία Δρακοπούλου, "Δέκα... τεύχη από τη ζωή ενός μουσείου. Το Βυζαντινό Μουσείο της Θεσσαλονίκης", εφημ. *Η Καθημερινή*, φ. 28 Νοεμβρίου 2004.

Λουκία Δρούλια, "Φιλελληνισμός: έξαρση και κορεσμός", εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο *Ιστορικά*, φ. 17 Μαρτίου 2005, σ. 6-12.

Λεωνίδας Καλλιβρετάκης, "Πόσο 'γενναίος στρατιώτης' είναι στ' αλήθεια ο ισοβίτης Νικόλαος Ντερτιλής;", περ. *Ταχυδρόμος*, τχ. 299 (19 Νοεμβρίου 2005), σ. 46-51.

Παναγιώτης Μιχαηλάρης, "Παλ-
λεσβιακή Έκθεση Κεραμικής Μανταμά-
δου: 10 χρόνια" (Κείμενο στο πρόγραμμα
της 10ης Παλλεσβιακής Έκθεσης Κεραμι-
κής, Μανταμάδος Λέσβου, 30 Ιουλίου-31
Αυγούστου 2005).

—, "Πατριαρχικοί Αφορισμοί", στο
Αφορισμός, εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο
Ιστορικά, φ. 24 Φεβρουαρίου 2005, σ. 16-21.

—, "Το περιοδικό Ναπαιός Απόλ-
λωνας. Η πρώτη εικοσαετία του (1983-
2003)", προλογικό κείμενο στο *Ναπαιός*
*Απόλλωνας 1983-2003: 20 χρόνια προσφο-
ράς και δημιουργίας*, Αθήνα 2003.

—, "Κώδη Ξεράς Εκκλησίας της Κοι-
νότητας Σκαλοχωρίου Άγιος Γεώργιος",
εφημ. *Τα Νέα των Σκαλοχωριών*, φ. 103,
Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2005, σ. 4-6.

Evangelia Balta, "Kapadokya'da
Yeraltı, Kayaya Oyma Şarap İmalatha-
neleri (Patoslar)", *Kayakarı. Kültürel ve*
Doğal Çevre Koruma ve Canlandırma
Projesi, 6 (2005), σ. 5-10.

Ευθύμιος Νικολαΐδης, "Για την αξιο-
λόγηση στα ερευνητικά κέντρα", εφημ. *Η*
Αυγή, *Ενθέματα*, 13 Φεβρουαρίου 2005.

— και Ε. Κολέζα, Κ. Σκορδούλης, Δ.
Χασάπης, "Σημείωμα της συντακτικής
επιτροπής", *Κριτική*, 1 (2005), σ. 3-4.

Βασίλης Παναγιωτόπουλος, "Ο
ιστορικός της Νεοελληνικής λογοτεχνίας
και η Ιστορία", αφιέρωμα: "Κ. Θ. Δημα-
ράς. Ο ιστορικός, ο κριτικός, ο δάσκα-
λος", εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο *Βιβλιο-
θήκη*, τχ. 340, 7 Ιανουαρίου 2005, σ. 8-10.

Ουρανία Πολυκανδριώτη, "Από το
ατομικό στο συλλογικό. Η μελέτη της επι-

στολογραφίας από τον Κ.Θ. Δημαρά",
περ. *Αντί*, αφιέρωμα στον Κ.Θ. Δημαρά,
τχ. 848-849 (2005), σ. 82-85.

—, (βιβλιοπαρουσίαση) "Giacom-
o Casanova, *Βενετία – Κέρκυρα – Κωνσταντι-
νούπολη*, Μετάφραση: Μαρία Γυπαράκη,
Εισαγωγή: Γιώργος Τόλιος, Προλογικό:
Αικατερίνη Κουμαριανού, Εκδόσεις Μίλη-
τος, Αθήνα 2005, 309 σελ.", [Κ] *Περιοδι-
κό Κριτικής Λογοτεχνίας και Τεχνών*, τχ. 9,
Νοέμβριος 2005, σ. 139-143.

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης,
"Τα ινστιτούτα ανθρωπιστικών επιστημών
στο πλαίσιο των εθνικών ερευνητικών φο-
ρέων και οι μεταπτυχιακές σπουδές",
εφημ. *Η Αυγή*, *Ενθέματα*, 13 Φεβρουαρίου
2005.

—, "Το εκδοτικό πρόγραμμα του
Ελληνικού Ινστιτούτου [Βενετίας] και το
περιοδικό *Θησαυρίσματα*", εφημ. *Η Αυγή*,
Ενθέματα, 25 Σεπτεμβρίου 2005.

—, (βιβλιοπαρουσίαση) "Μαρία Πα-
παθανασίου, *Μεγαλώνοντας στον ορεινό*
*χώρο. Παιδιά και παιδική ηλικία στο Κροκύ-
λειο Δωρίδας τις πρώτες δεκαετίες του 20ού*
αιώνα, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαί-
ας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς αρ.
38, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Ε.Ι.Ε.,
Αθήνα 2003, 387 σελ.", *Μνήμων*, 27
(2005).

Αλεξάνδρα Σφοϊνή, "Φαναριώτες,
Εκκλησία και Επανάσταση: η μαρτυρία
των πηγών", εφημ. *Η Αυγή*, ένθετο *Ανα-
γνώσεις*, αρ. 117, αφιέρωμα '1821', 25
Μαρτίου 2005, σ. 10.

—, "Ιστορία των κοινωνικοπολιτικών
ενοιών και Γαλλική Επανάσταση". Πα-
ρουσίαση του βιβλίου των Jacques
Guilhaumou, Raymonde Monnier (επιμ.),

Des notions-concepts en révolution. Autour de la liberté politique à la fin du 18e siècle, Préface de Maurice Tournier, Journée d'études du 23 novembre 2002 à la Sorbonne, Collection études révolutionnaires no 4, Société des études robespierristes, Παρίσι 2003, 196 σελ., περ. *Σύγχρονα Θέματα* 90 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2005), σ. 89-91.

Άννα Ταμπάκη, "Δεν χάθηκαν τα ίχνη. Τρεις λόγιες Ελληνίδες στα χρόνια της Παλιγγενεσίας και ένας ολιγόζωος πλην σημαντικός μεταφραστής του Γκαίτε". Παρουσίαση των βιβλίων του Βάλτερ Πούχνερ (επιμ.), *Γυναίκες θεατρικοί συγγραφείς στα χρόνια της Επανάστασης και το έργο τους*. Μητώ Σακελλαρίου "Η ευγνώμων δούλη", "Η πανούργος χήρα" (1818), Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου "Φιλάργυρος" (1823/24), Ευανθία Καϊρη "Νικήρατος" (1826). Έκδοση του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη, 748 σελ., και Ιωάννου Σεργίου Παπαδοπούλου, *Θεατρικές μεταφράσεις: "Οι Κουάκεροι" του Α. von Kotzebue, Βουκουρέστι 1813-14, ανέκδοτο χειρόγραφο και "Ιφιγένεια εν Ταύροις" του J. W. Goethe, Ιένα 1818*. Έκδοση του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη, 2004, 222 σελ., εφημ. *Το Βήμα*, φ. 13 Μαρτίου 2005.

—, "Με τον δάσκαλο του Ρήγα. Το οδοιπορικό ενός 'λάθρα βιώσαντος' εξελληνισμένου λόγιου του 18ου αιώνα". Πα-

ρουσίαση του βιβλίου: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, *Ίωσηπος Μοισιόδαξ. Οι συντεταγμένες της βαλκανικής σκέψης τον 18ο αιώνα*, β' έκδοση, με νέα εισαγωγή και συμπληρώσεις. Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης, 2004, λζ' + 402 σελ., εφημ. *Το Βήμα*, φ. 28 Αυγούστου 2005.

Γιώργος Τόλιας, "Μαντάτα' για τον Πόλεμο της Κύπρου" (παρουσίαση του βιβλίου της Αικ. Κουμαριανού, *Ενημερωτικά Δυτικά Φύλλα (1570-1572). Ο Πόλεμος της Κύπρου*, Λευκωσία, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου, 2004), εφημ. *Η Καθημερινή*, φ. Κυριακής, 30 Ιανουαρίου, 2005, σ. 6.

—, "Αντιδράσεις στον Φιλελληνισμό", εφημ. *Ελευθεροτυπία*, ένθετο Ιστορικά: Φιλέλληνες, φ. 17 Μαρτίου 2005, σ. 46-49.

—, "Raoul Baladié: ένας ουμανιστής φίλος της Ελλάδας", εφημ. *Η Καθημερινή*, φ. Τρίτης 19 Απριλίου, 2005, σ. 12.

—, "Στα Σεμινάρια του Κ. Θ. Δημαρά", περ. *Αντί*, αφιέρωμα στον Κ. Θ. Δημαρά, τχ. 848-849 (2005), σ. 86-87.

Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου, (βιβλιοκρισία) "Γ. Δενδρινός, *Σάμαλι και κώκ*, Αθήνα, Κέδρος 2005", [Κ.] *Περιοδικό Κριτικής Λογοτεχνίας και Τεχνών*, τχ. 9 (Νοεμβρ. 2005), σ. 128-133.